

hvis Livsopgave det er at betragte Penge som Handelsvarer, maa ansee det for det Rette, at Rentefoden bliver fri, men at den, som i den Henseende lever i Privatlivet og ikke har med saadanne Forretninger at gjøre, undtagen i ganske enkelte Tilfælde, s. Ex. naar han kjober et Sted og søger Laan i dette Sted, vil see Sagen fra en anden Side. Det har ogsaa vist sig, at de forskjelligte Talere, der have talt for Minoritetens Forslag, især have begrundet deres Mening paa Forholdene i Kjøbenhavn. En enkelt Taler har endogfaa tænkt paa Forholdene paa Østergade i Kjøbenhavn; han har sagt, at de værdifuldeste Eiendomme i Danmark ligge paa Østergade, og anvendt dette Raisonnement paa en Lov, der skal gjælde for hele Landet. Hans Beflæggelser over Majoritetens Forslag ere derfor, troer jeg, fremkomne væsentligst, fordi han har seet saa meget paa Østergade, at han derved har glemt at see ud paa Landet. Det er ogsaa i saa Henseende en ganske værdifuld Oplysning, vi have faaet af den høitærede Indenrigsminister, naar han har meddeelt os, at af Bevillinger, som i forrige Aar ere udstedte til at tage 5 pCt. paa secundair Prioritet, ere 46 af 52 givne for Kjøbenhavn (Indenrigsministeren: og Kjøbenhavns Amt) og for Kjøbenhavns Amt, saa at der kun er udstedt 6 af den Slags Bevillinger til hele det øvrige Land (Escherning: Det er, fordi de Andre ikke trænge til det). Ja den ærede Rigsdagsmand for Holbet Amts 2den Valgfreds (Escherning) siger rigtignok, at de Andre ikke trænge til det, men dette viser dog, at den Betragtning, som er min, er velbegrundet med Hensyn til det øvrige Land; thi blev Rentefoden aldeles fritgiven, vilde der snart komme til at gives en højere Rente. Dersom der udfom en Lov, der gav Rentefoden fri, saa vilde de Forhold, der finde Sted omkring i Landet, ikke længere vedblive at bestaae (Flere Stemmer: Jo! Jo!). Jeg beder de ærede Rigsdagsmænd, der kjende Forholdene paa Landet saa godt, at de ville tage Ordet efter mig og udtale deres Erfaring; men nu har jeg Ordet, og nu ytrer jeg min Erfaring. Den ærede Rigsdagsmand for Kjøbenhavns tredje District (Broberg)

har oplæst forskjelligte Sætninger af Motiveringen til Lovudkastet; men han har naturligvis blot taget de Sætninger, som stemme med og forsvare hans Mening, og han har ikke fundet, at det, der i Motiverne forøvrigt var ansørt, havde noget i sig. Den ærede Rigsdagsmand sagde, at man ikke vilde indrømme disse af ham saaledes oplæste Sætninger deres Ret; men jeg maa dog gjøre opmærksom paa, at jeg for mit Vedkommende meget gjerne indrømmer dem deres Ret. Forskjellen ligger kun i, at jeg ikke kan indrømme, at de have en saadan Ret, som den ærede Rigsdagsmand finder. Jeg vil paa ingen Maade holde mig til Motiverne i det Hele; men jeg vil gjøre, som den ærede Rigsdagsmand gjorde, og fremhæve nogle af de Sætninger, som bestyrke mig i min Mening, og hvori jeg finder, at der er Sandhed, og det er da saaledes, naar der siges: „Paa den“ — den nu bestaaende Rentefod — „hvile de Beregninger over selve Eiendommens Værdi, der ere lagte til Grund for Kjøb og Salg, for Pantestikkerheds Bedømmelse, for Beskatning, for Erstatning for fraffilte Eiendomsstykker o. s. v.“ Det vil ikke kunne nægtes, at disse Beregninger hvile netop paa Forholdet, som det har dannet sig efter den hidtil bestaaende faste Rentefod, og det vilde blive forrykket, naar man gav en Lov, som bragte et andet Forhold tilstede. Det er tillige gjort opmærksom paa, hvad ogsaa er rigtigt, at, naagt Sagen i 1840 i Roeskilde Ständerforsamling efter de daværende Forhold kunde være sat igjennem med mindre Risiko, med mindre Fare end nu, fordi Forholdene dengang vare mere favorable for Frigivelsen af Rentefoden end nu, saaldt det dertil sigtende Forslag i Roeskilde Ständer med 45 Stemmer mod 13. Som bekendt vare samtlige Ständerdeputerede Eiendomsbesiddere, der altsaa formaade at bedømme Sagen fra Eiendomsbesiddernes Side. Der siges dernæst i Motiverne — og det lægger jeg megen Vægt paa med Hensyn til min Stilling i Sagen: „Det er ved en Lovgivningshandling at forstyrre den nuværende Tingenes Orden, et andet at finde sig i den Forandring, som Begivenhedernes Magt fører med sig.“ Dette er ogsaa min Betragtning. Ved et saadant Forhold som